

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-21-177089
Nummer: DOC-22-592841
Datum: 29-9-2022
Steller: College
Onderwerp: Eerste monitor Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES-NHN).

Ter informatie

Kennis nemen van:

Eerste RES-NHN monitor

Aanleiding

Hierbij ontvangt u ter kennisname de eerste monitor van de RES-NHN. De RES-monitor geeft inzicht in de groei van zonne- en windenergie op land, de mogelijkheden op het elektriciteitsnet en de ontwikkelingen in warmtevraag en -aanbod. In de monitor staan naast de cijfers van de energieregio Noord-Holland Noord ook de cijfers van de deelregio's Kop Noord-Holland, Westfriesland en Alkmaar.

Achtergrond

Op 20 mei 2021 stelde u de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES-NHN) vast. De wettelijke grondslag voor de RES ligt vast in het Nationale Klimaatakkoord. Nederland werkt toe aan een CO₂-reductie van 49% in 2030. Hier vloeien opgaves uit voort voor onder andere duurzame energieopwekking en de gebouwde omgeving.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat 30 energieregio's in Nederland een RES opstellen. NHN is een van de 30 energieregio's. De energieregio's maken in de RES afspraken om in 2030 samen 35 terawattuur (TWh) aan grootschalige hernieuwbare elektriciteit op land op te wekken. In de RES 1.0 geeft NHN aan 3,6 TWh duurzame energie op te wekken in 2030. Hiervoor benoemde de RES-NHN zoekgebieden waarin duurzame energieopwek plaats gaat vinden. 19 van deze zoekgebieden liggen in Westfriesland, 9 op het grondgebied van de gemeente Medemblik.

Pact van Westfriesland 7.1

Westfriesland formuleerde in het Pact van Westfriesland 7.1 de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Westfriesland kiest met de focus op de ambitie om energieneutraal te worden bewust voor een brede benadering en richt zich ook op het verduurzamen van de land- en tuinbouw, mobiliteit en bedrijven. De RES-NHN is daarbij één van de instrumenten om deze ambitie te realiseren. In de RES-NHN ligt vast dat Westfriesland afgerond 0,7 TWh aan duurzame energie gaat opwekken in 2030. Hiervan is 0,2 TWh gerealiseerd.

Uitvoeringsprogramma RES-NHN.

De energieregio kwam met een uitvoeringsprogramma RES-NHN. Daarin maakte de regio afspraken om te monitoren hoe het staat met de uitvoering van de RES-NHN. Wij stelden het uitvoeringsprogramma RES-NHN in december 2021 vast.

Kernboodschap

De monitor geeft een update van ontwikkelingen in de RES-regio NHN, en de daaronder vallende sub-regio's. We geven u een paar highlights:

- Duurzame opwekking: NHN wekt van het regionale bod van 3,6 TWh vandaag de dag 61% (2,2 TWh) op.
- Netcapaciteit: in NHN kan één zoekgebied in 2022 worden aangesloten op het elektriciteitsnetwerk. Voor dit zoekgebied is vooralsnog voldoende vermogen beschikbaar op zowel verdeelstationsniveau als op velden ("stopcontacten"). Voor de overige zoekgebieden is dat niet het geval. Van de zoekgebieden kan ongeveer 50 procent naar verwachting tussen 2023 en 2027 worden aangesloten en circa 30 procent tussen 2027 en 2030.
- Proces: van de in totaal 43 zoekgebieden in Noord-Holland Noord zijn er 32 in een verkennend stadium, voor zes zoekgebieden worden plannen ontwikkeld, een zoekgebied is in de ontwerpfase en vier zoekgebieden zijn (nog) niet in voorbereiding. Voor onze gemeente geldt dat 2 zoekgebieden in ontwikkeling zijn (project Zon langs de A7 en zonnepark Zwaagdijk-Oost). Het zonnepark Zwaagdijk-West wat nu ook ontwikkeld wordt valt buiten de zoekgebieden. Op 12 oktober vindt een informatiebijeenkomst plaats over het IJsselmeer. Daarin wordt onder andere een presentatie gegeven over het zoekgebied Wieringerhoek, door het consortium Duurzaam Leefbaar.

Consequenties

Uit de monitor blijkt dat het elektriciteitssysteem op dit moment het grote knelpunt is.

Het elektriciteitssysteem in onze regio is vol. Het moet enorm uitgebreid worden om de krapte op te lossen. Deze krapte doet zich voor bij zowel energielevering als -opwek. Uit de monitor blijkt bijvoorbeeld dat slechts één van de zoekgebieden op dit moment kan worden aangesloten op het elektriciteitssysteem. Dat is ook de reden dat de provincie samen met gemeenten en netbeheerders een taskforce hiervoor oprichtten. De taskforce richt zich daarop op een aantal sporen:

1. versnellen van netuitbreiding.
2. Integraal programmeren.
3. Slimme netoplossingen.

Op 14 november organiseren we een informatiebijeenkomst over het elektriciteitsnetwerk. Zowel de provincie als de netbeheerder verzorgen een deel van de presentatie.

Ondanks dat het energiesysteem knelt kunnen we verder met het invullen van de zoekgebieden. Onder andere door kaders op te stellen voor duurzame energieopwekking. We pakken dit samen met de Westfriesse gemeenten op. De verwachting is dat we deze kaders in het eerste halfjaar 2023 kunnen vaststellen in de raad. Het betrekken van verschillende samenwerkingspartners bij deze kaders vormt onderdeel van het proces. Hierbij kunt u denken aan LTO, Greenport NHN, kernraden, participatiecoalitie en natuur- en milieufederatie.

Communicatie

De RES-NHN communiceert over deze monitor.

Vervolg

Van monitor naar voortgangsdokument RES

Het voortgangsdokument geeft de voortgang van de RES weer en schetst het proces voor vervolg. Het voortgangsdokument wordt elke twee jaar opgesteld. Als het voortgangsdokument uitwijst dat er

onvoldoende voortgang is kan dit aanleiding zijn bij te sturen om de doelen te bereiken. Daarnaast geeft het document uitgangspunten mee voor het vervolgproces. Waar, wanneer en door wie zijn nog afwegingen te maken in de komende jaren? Is er nog versnelling of ondersteuning nodig? Moet er een PlanMER uitgevoerd worden voor de RES? (wanneer) moeten we de RES herijken?

Herijking RES

De herijking van de RES (2.0) is aan de orde als er aanvullingen of wijzigingen moeten worden gemaakt op het huidige RES 1.0 document. Een aanleiding kan zijn bijvoorbeeld de wens om de regionale ambitie te verhogen. Dit bijvoorbeeld door bijstelling van de nationale of Europese doelen of door beschikbaarheid van nieuwe technieken of bronnen. De RES-herijking (2.0) wordt vastgesteld door alle gemeenteraden, Provinciale Staten en AB van de waterschappen.

Bijlagen

1. RES-monitor NHN (DOC-22-593996).